

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้หนังสือพื้นบ้าน นิทานร่วมสมัย และนิทานในหนังสือแบบเรียน ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) มีจุดประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยและเจตคติของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้หนังสือนิทานพื้นบ้าน นิทานร่วมสมัย และนิทานในหนังสือแบบเรียน ภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน อุทิศศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตั้งอยู่ในอำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวนห้องเรียน 5 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 155 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน อุทิศศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตั้งอยู่ในอำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยจับสลากจากจำนวนห้องเรียนทั้ง 5 ห้อง ให้เหลือ 3 ห้อง ซึ่งมีการจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ เมื่อได้นักเรียนมา 3 ห้องเรียนแล้ว จับสลากอีกครั้งเพื่อเลือก

เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และ กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ได้นักเรียนมาจำนวน 90 คน จัดเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม 30 คน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่ 1 จัดกิจกรรมการเรียน โดยการใช้นิทานพื้นบ้านประกอบการสอนอ่าน ใช้นิทานพื้นบ้าน 4 เรื่อง เรื่องละ 3 ชั่วโมง โดยแต่ละเรื่องมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นก่อนอ่าน เป็นขั้นตอนที่เตรียมตัวนักเรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียน 2) ขั้นการสอนอ่าน ขั้นนี้เป็นการสอนให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูกำหนดให้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นส่วนประกอบในกิจกรรมการสอนอ่าน สรุปเรื่องที่อ่านแล้วเขียนเป็นแผนภาพ ความคิด 3) ขั้นหลังอ่านเป็นขั้นที่ครูกำหนดให้นักเรียนและสรุปเรื่องเล่าให้เพื่อนฟังได้ และ 4) ขั้นประเมินผลหลังการอ่าน ขั้นนี้เป็นการสรุปบทเรียนที่นักเรียนเรียนแล้ว ทำกิจกรรมโดยมีแบบทดสอบหลังเรียนวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนซึ่งครูกำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้อยู่แต่ละแผน (อยู่ในภาคผนวก)

2. กลุ่มทดลองที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียน โดยการใช้นิทานร่วมสมัยประกอบการสอนอ่านใช้นิทานร่วมสมัย 4 เรื่อง เรื่องละ 3 ชั่วโมง โดยแต่ละเรื่องมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นก่อนอ่าน เป็นขั้นตอนที่เตรียมตัวนักเรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียน 2) ขั้นการสอนอ่าน ขั้นนี้เป็นการสอนให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูกำหนดให้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นส่วนประกอบในกิจกรรมการสอนอ่าน สรุปเรื่องที่อ่านแล้วเขียนเป็นแผนภาพ ความคิด 3) ขั้นหลังอ่านเป็นขั้นที่ครูกำหนดให้นักเรียนและสรุปเรื่องเล่าให้เพื่อนฟังได้ และ 4) ขั้นประเมินผลหลังการอ่าน ขั้นนี้เป็นการสรุปบทเรียนที่นักเรียนเรียนแล้ว ทำกิจกรรมโดยมีแบบทดสอบหลังเรียนวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนซึ่งครูกำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้อยู่แต่ละแผน (อยู่ในภาคผนวก)

3. กลุ่มควบคุม จัดกิจกรรมการเรียน โดยการใช้นิทานในแบบเรียนภาษาไทย ประกอบการสอนอ่านใช้นิทานแบบเรียนภาษาไทย 4 เรื่อง เรื่องละ 3 ชั่วโมง โดยแต่ละเรื่องมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นก่อนอ่าน เป็นขั้นตอนที่เตรียมตัวนักเรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียน 2) ขั้นการสอนอ่าน ขั้นนี้เป็นการสอนให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูกำหนดให้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นส่วนประกอบในกิจกรรมการสอนอ่าน สรุปเรื่องที่อ่านแล้วเขียนเป็นแผนภาพ ความคิด 3) ขั้นหลังอ่านเป็นขั้นที่ครูกำหนดให้นักเรียนและสรุปเรื่องเล่าให้เพื่อนฟังได้ และ 4) ขั้นประเมินผลหลังการอ่าน ขั้นนี้เป็นการสรุปบทเรียนที่นักเรียนเรียนแล้ว ทำกิจกรรมโดยมีแบบทดสอบหลังเรียนวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนซึ่งครูกำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้อยู่แต่ละแผน (อยู่ในภาคผนวก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งสิ้น 3 ฉบับ ดังนี้

1) แผนการเรียนรู้สอนอ่าน มี 3 ฉบับ

1.1 แผนการเรียนรู้สอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้าน ใช้นิทานจำนวน 4 เรื่อง คือ เรื่องแม่แมวใจบุญ พระเจ้าสายน้ำผึ้งกับพระนางสร้อยดอกหมาก ก่องข้าวน้อย พญาคันคาก ใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 12 ชั่วโมง ใช้สอนเรื่องละ 3 ชั่วโมง

1.2 แผนการเรียนรู้สอนอ่านโดยใช้นิทานร่วมสมัย ใช้นิทานจำนวน 4 เรื่อง คือ เรื่อง ปลาตะเพียนกับหญิงชรา ลาไม่รู้คุณ สามิภรรยาอดตะกละ และ ความปรารถนาของพระราชา ใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 12 ชั่วโมง ใช้สอนเรื่องละ 3 ชั่วโมง

1.3 แผนการเรียนรู้สอนอ่านโดยใช้นิทานในแบบเรียนภาษาไทย ใช้นิทานจำนวน 4 เรื่อง คือ เจ้าชายแดงโม ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว เจ้าหญิงก้อนหินกับเจ้าชายน้าหยด และม้ากับลาย ใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 12 ชั่วโมง ใช้สอนเรื่องละ 3 ชั่วโมง

2) แบบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ภาษาไทย เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3) แบบวัดเจตคติการอ่านวิชาภาษาไทยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยวัดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทยใน 5 ด้าน ได้แก่ ความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทย ความพึงพอใจที่ได้ทำงานและร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย ความพึงพอใจที่เรียนภาษาไทย การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย และความรู้สึกมั่นใจในการใช้ความรู้ทางภาษาไทยในชีวิตประจำวัน

การสร้างเครื่องมือ

1. แผนการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน นิทานร่วมสมัย และนิทานในแบบเรียนภาษาไทยประกอบการสอนอ่าน จำนวน 36 แผน แต่ละแผนการเรียนรู้ มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์ วิชาภาษาไทย แล้วนำมาวิเคราะห์

1.2 ศึกษาทฤษฎีหลักการและแนวคิดในการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้าน นิทานร่วมสมัย นิทานในแบบเรียน ประกอบการสอนอ่าน เพื่อที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 กำหนดและคัดเลือกเนื้อหาบทนิทานจากแบบเรียนวิชาภาษาไทยชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จากหนังสือนิทานพื้นบ้าน หนังสือนิทานร่วมสมัย วารสารและสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ เกณฑ์ในการพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและ จุดประสงค์การเรียนรู้

1.4 สร้างแผนการเรียนรู้โดยการนำกำหนดการสอนมาเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำมาเขียนแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาเขียนทั้งหมด 36 แผน แผนละ 60 นาที ซึ่งทำเป็นตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจกับสื่อที่ใช้จัดกิจกรรม

1.5 จัดทำตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาต่อกิจกรรมที่ใช้สอนอ่าน เพื่อความเข้าใจ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

แผน ที่	กิจกรรม	ประเภท นิทาน	นิทานเรื่อง	จำนวนแผน
1-4	จับใจความสำคัญจากการอ่าน การเขียนแผนภาพความคิด ตั้งคำถาม ตอบคำถามของ นิทานที่อ่าน สรุปความ ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน	พื้นบ้าน	แม่แมวใจบุญ	3 แผน/3 ชั่วโมง
			พระเจ้าสายน้ำผึ้งกับพระ นางสร้อยดอกหมาก	3 แผน/3 ชั่วโมง
			ก่องข้าวน้อย	3 แผน/3 ชั่วโมง
			พญาคนคาก	3 แผน/3 ชั่วโมง
1-4	จับใจความสำคัญจากการอ่าน การเขียนแผนภาพความคิด ตั้งคำถาม ตอบคำถามของ นิทานที่อ่านสรุปความ ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน	ร่วมสมัย	ปลาตะเพียนกับหญิงชรา	3 แผน/3 ชั่วโมง
			ลาไม่รู้คุณ	3 แผน/3 ชั่วโมง
			สามีภรรยาขอดตะกละ	3 แผน/3 ชั่วโมง
			ความปรารถนาของ พระราชา	3 แผน/3 ชั่วโมง
1-4	จับใจความสำคัญจากการอ่าน การเขียนแผนภาพความคิด ตั้งคำถาม ตอบคำถามของ นิทานที่อ่านสรุปความ ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน	ใน แบบเรียน	เจ้าชายแดงโม	3 แผน/3 ชั่วโมง
			ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้น ถึงตัว	3 แผน/3 ชั่วโมง
			เจ้าหญิงก้อนหินกับ	
			เจ้าชายน้ำหยด	3 แผน/3 ชั่วโมง
			ม้ากับลาย	3 แผน/3 ชั่วโมง

1.5 นำแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมิน และตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้องตามเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์ ของแผนการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4	หมายถึง	เหมาะสมดีมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมดี
2	หมายถึง	เหมาะสมพอใช้
1	หมายถึง	ควรปรับปรุงแก้ไข

ตอนท้ายของแบบประเมินเป็นแบบปลายเปิดมิให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการปรับปรุงแผนการเรียนรู้

1.6 นำคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00	หมายถึง	เหมาะสมดีมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เหมาะสมดี
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	ไม่เหมาะสม
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 สรุปได้ว่า มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ (นวลศรี ชำนาญกิจ.2544 : 47, กาญจนา วัฒนาอายุ. 2544 : 116) และได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จนได้แผนการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

1.7 นำแผนการเรียนรู้ที่ได้รับการประเมินแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุทิศศึกษาห้องที่ไม่ได้รับการสุ่มให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลา สื่อการเรียนและปริมาณเนื้อหาที่ใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียน เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนจะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง บันทึกข้อบกพร่อง ที่พบเสนอต่อประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นบุคคล คณะเดียวกัน ผลปรากฏว่ากิจกรรมมีความยาวเกินไป ไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน จึงปรับปรุงโดย การลดกิจกรรมบางส่วนให้น้อยลง

1.8 นำแผนการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุทิศศึกษาห้องที่ไม่ได้รับการสุ่มให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มที่ใช้ทดลองครั้งแรก ผลปรากฏว่ากิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน

1.9 นำแผนการเรียนรู้ไปเสนอต่อประธานกรรมการและผู้เชี่ยวชาญตรวจอีกครั้ง เมื่อเห็นว่าเหมาะสมถูกต้องสามารถนำไปทดลองใช้ได้ จึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสร้างแบบทดสอบ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบวัดเจตคติในการอ่าน มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) ออกแบบแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยศึกษาจากคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยมาตรฐานที่ 1 การอ่าน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจุดประสงค์การอ่าน สื่อที่ใช้ และจำนวนข้อของแบบทดสอบ ดังตารางที่ 3. 2

ตารางที่ 3. 2 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์จุดประสงค์การอ่านเพื่อความเข้าใจ และจำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	การอ่านเพื่อความเข้าใจ			ข้อที่	การอ่านเพื่อความเข้าใจ		
	อ่านตีความ	อ่านข้อเท็จจริง	อ่านประเมินค่า		อ่านตีความ	อ่านข้อเท็จจริง	อ่านประเมินค่า
1		/		11		/	
2		/		12			/
3	/			13	/		
4			/	14	/		
5			/	15			/
6		/		16		/	
7	/			17		/	
8			/	18	/		
9		/		19	/		
10	/			20			/

2) สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือระเบียบวิธีวิจัยของเกษม สาทรรักษ์ (2540 : 94-126) และการประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบของปรีชา สนธิรักษ์ (2543 : 79-124) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและนำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ให้คะแนน -1 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4) บันทึกผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในแต่ละข้อ เพื่อนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Item Objective Cocgruence (IOC) ระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ไว้ใช้ต่อไป (เกษม สาหรัยทิพย์. 2542 : 194)

จากการประเมินและตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญได้คำแนะนำในด้านการใช้ภาษาที่ยังไม่ค่อยสละสลวยเท่าที่ควร และข้อสอบส่วนใหญ่ถามความจำหรือรายละเอียดของเรื่องมากเกินไปควรถามในลักษณะที่เป็นการตีความ การอ่านข้อเท็จจริง การอ่านเพื่อประเมินค่าเรื่องที่อ่านให้มากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำคำแนะนำเหล่านี้มาปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การอ่านเพื่อความเข้าใจ

5) นำแบบทดสอบที่ผ่านการปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุทิศศึกษาห้องที่ไม่ได้รับการสุ่มให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบทดสอบมาตรวจถ้าถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกินกว่า 1 คำตอบ ให้ 0 คะแนน

6) นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่า อำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 33 % คัดเลือกข้อสอบ ที่มีความยากง่าย(p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.80 ไว้ใช้ต่อไป (ผลการคำนวณแสดงไว้ในภาคผนวก ค หน้า 118)

จากการคำนวณ พบว่าแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0 ถึง 0.5 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.025 ถึง 0.725 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ให้ครบตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คัดเลือกข้อสอบไว้จำนวน 20 ข้อ (รายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก ค หน้า 123)

7) นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ 20 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน อีกครั้งเพื่อหาค่าความเที่ยง(r_{tt}) ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 1197-1198) ได้ค่า

ความความเที่ยงเท่ากับ 0.69 (ผลการคำนวณแสดงไว้ในภาคผนวก ค หน้า 125)

8) นำแบบทดสอบพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 แบบวัดเจตคติในการอ่านภาษาไทย

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ซึ่งขอนำเสนอตามหัวข้อต่อไป

1) ลักษณะของแบบวัดเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทย

เป็นแบบสอบถามความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทย ซึ่งแสดงคุณลักษณะออกมาใน 5 ด้าน

- 1.1 ความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทย
- 1.2 ความพึงพอใจที่ได้ทำงานและร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย
- 1.3 ความพึงพอใจที่เรียนภาษาไทย
- 1.4 การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย
- 1.5 ความรู้สึกมั่นใจในการใช้ความรู้ทางภาษาไทยในชีวิตประจำวัน

2) การสร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทย ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ได้แก่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา หนังสือเกี่ยวกับการออกแบบและการสร้างแบบวัดเจตคติ

2.2 เขียนข้อกระทงเกี่ยวกับเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 25 ข้อ

2.3 คัดเลือกข้อกระทงความ และ หาค่าของIOC ของแบบวัดเจตคติ

3) การประเมินความสอดคล้อง(IOC)ของแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ดังนี้

3.1 นำแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน คือนางภาวิณี กระแสร์ธัญญ์ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย นางสุทิสรา เลาธนไพบูลย์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผลและประเมินผล และนางยุเวช ทองนวม ครูชำนาญการพิเศษ ด้านภาษาไทย เพื่อประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับองค์ประกอบของเจตคติ
ต่อการอ่าน

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับองค์ประกอบของเจตคติ
ต่อการอ่าน

ให้คะแนน -1 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับองค์ประกอบของเจตคติ
ต่อการอ่าน

3.2 คัดเลือกข้อกระทงในแต่ละองค์ประกอบของแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน
ภาษาไทยจำนวน 20 ข้อ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 -1.00 ไว้ใช้ต่อไป (เกษม สาหรัยทิพย์. 2542 : 194)

3.3 นำแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยไปทดสอบกับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนประถมศึกษาที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน
20 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาทำการคำนวณ หาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบวัดเจตคติ
ต่อการอ่านภาษาไทยทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้สูตร
ครอนบาค (Cronbach) จากการคำนวณพบว่า แบบวัดเจตคติมีความเที่ยง เท่ากับ 0.89 (ผลการ
คำนวณแสดงไว้ในภาคผนวก ก หน้า 131)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
ทดลองโดยใช้แผนการทดลองตามแนว randomized control- group posttest only design (ถ้วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 249) ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3

Random Assigned	Treatment	Posttest
R Experiment		
Group 1	T ₁	E _{o1}
Group 2	T ₂	E _{o2}
R Control Group	T ₃	E _{o3}

ความหมายของสัญลักษณ์

T₁ แทน การจัดกิจกรรมการอ่าน โดยใช้นิทานพื้นบ้าน

T₂ แทน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานร่วมสมัย

T ₃	แทน	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานในหนังสือแบบเรียน
E	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (posttest)
O	แทน	กลุ่มทดลอง
R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ทำการทดลองเป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ครั้ง รวมเป็น 36 ครั้ง มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความร่วมมือผู้บริหารโรงเรียนในการทำการวิจัย
2. พบครูประจำชั้น ทั้ง 3 ห้องเรียน เพื่อชี้แจงรูปแบบงานวิจัยและขอความร่วมมือ

สร้างความคุ้นเคยกับเด็ก เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ วันละ 60 นาที

2. ดำเนินการทดลองสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองทั้ง 3 วิธี ผู้วิจัย

ดำเนินการทดลองสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยให้สลับเวลาในการทำกิจกรรมจนสิ้นสุดการทดลอง ดังตาราง 3.4

ตารางที่ 3.4 แสดงระยะเวลาการดำเนินการทดลอง

สัปดาห์ที่	วัน	09.00 – 10.00	11.00 – 12.00	13.00 14.00
1	จันทร์	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มควบคุม
	อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2
	พุธ	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลองที่ 1
2	จันทร์	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มควบคุม
	อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 1
	พุธ	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลองที่ 2

หมายเหตุ สัปดาห์ที่ 3 - 4 ดำเนินการสลับเวลาต่อจาก สัปดาห์ที่ 1 - 2

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้นิทานพื้นบ้าน นิทานร่วมสมัย และนิทานในแบบเรียน

1. ขั้นก่อนอ่าน

1.1 ครูสร้างความสนใจเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่าน โดยชวนนักเรียนคุย หรือทายเนื้อเรื่องที่จะอ่าน

1.2 ให้นักเรียนอ่านนิทาน เรื่องสั้น แล้วให้นักเรียนสรุปเรื่องที่อ่านให้เพื่อนฟังพอเข้าใจ

2. ขั้นสอนอ่าน

2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน

2.2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วลำดับเรื่องราว โดยย่อจดบันทึกข้อความสำคัญของเรื่อง

2.3 ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิด โดยเขียนเป็นแผนผัง

2.4 ให้นักเรียนในกลุ่มทุกคนช่วยกันทำแบบฝึกหัดแบบเติมคำข้อความของเรื่องที่หายไปให้สมบูรณ์

2.5 ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาสรุปเรื่องที่อ่านให้เพื่อนในห้องฟัง

3. ขั้นหลังการอ่าน

3.1 ในขั้นนี้ครูให้นักเรียน ออกมาพูดเล่าเรื่อง โดยการสุ่มนักเรียนในแต่ละกลุ่มให้ออกมาสรุปเรื่องที่ได้อ่าน

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดแสดงบทบาทสมมติเรื่องที่ได้อ่าน

3.3 ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

4. ขั้นประเมินผล

4.1 ครูให้นักเรียนเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิดของเรื่องที่อ่าน

4.2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

4.3 ครูให้นักเรียนสรุปเรื่อง โดยย่อลงในใบงาน

เมื่อดำเนินการทดลองไปจนครบทั้ง 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลองกับนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบวัดเจตคติในการอ่านกับนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการสอนโดยนิทานพื้นบ้าน นิทานร่วมสมัย และนิทานในแบบเรียน ประกอบการสอนอ่านโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และใช้คะแนนวัดความสามารถในการอ่านจากการสอบปลายภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2548 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแปรปรับพื้นฐานของแต่ละกลุ่มหรือจัดตัวแปรพื้นฐานที่ไม่เท่ากันออกไป

2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้าน นิทานร่วมสมัย และนิทานในแบบเรียน ประกอบการสอนอ่าน และใช้คะแนนวัดเจตคติต่อการอ่านจากคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (mean) ของข้อมูลใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ	S.D.	คือ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	คือ	ข้อมูลหรือคะแนน
	\bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

2.1 ค่าความแปรปรวน (variance)

$$\text{ค่าความแปรปรวน} = (\text{S.D.})^2$$

เมื่อ

S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.3 ค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ของข้อสอบ (ล้วน สายยศ

และ อังคณา สายยศ.2538 : 210)

$$r = \frac{R_U - R_L}{N}$$

เมื่อ

r คือ ค่าอำนาจจำแนก

R_U คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง

R_L คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน

N คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

2.4 ค่าความยากง่ายของข้อสอบ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ.2538 : 210)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ

P คือ ค่าความยากง่าย

R คือ จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก

N คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

2.5 ค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบทดสอบตามสูตรการคำนวณของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน ที่ 20 หรือ KR-20 (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ.2538 : 197-198)

$$\text{เมื่อ } r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum p_i q_i}{S^2} \right]$$

r_{tt} คือ ค่าความเที่ยง ของแบบทดสอบ
 n คือ จำนวนข้อ ของข้อสอบทั้งฉบับ
 p_i คือ สัดส่วนของคน ที่ตอบข้อสอบ i ได้ถูกต้อง
 q_i คือ สัดส่วนของคน ที่ตอบข้อสอบ i ผิด หาได้จาก $1 - p_i$
 S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

2.6 ค่าความเที่ยง ของแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ตามสูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้สูตรครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ

r_{tt} คือ ค่าความเชื่อมั่น หรือ ค่าความเที่ยง ของแบบทดสอบ
 S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนน ของข้อสอบข้อที่ i
 S_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากข้อสอบทั้งหมด

2.7 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe')

$$S = \sqrt{(K-1) F_{(\alpha, df, df)}} \sqrt{\frac{MS_E \sum (C_j)^2}{j=1 \quad n_j}}$$

เมื่อ

S = ค่าวิกฤติของ Scheffe'
 k = จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน
 $F_{(\alpha, df, df)}$ = เมื่อค่า F ในตารางการแจกแจงค่า F ที่ α มีค่า .05

หรือที่ .01 และ df_1 คือค่า df_b ส่วน df_2 คือ df_w

$$MS_w = \frac{\text{ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน}}{\text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม}}$$

$$C_j = \text{สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1, \dots}$$

$$N_j = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม}$$

2.8 นำค่าเฉลี่ยมาวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้กิจกรรมการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้าน นิทานร่วมสมัย และนิทานในแบบเรียน โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (one-way analysis of covariance)

$$F = \frac{MS_b'}{MS_w'}$$

เมื่อ MS_b' แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
 MS_w' แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนวัดความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม โดยใช้คะแนนก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม ในการคำนวณใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

3.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffé)